

北京大学东方语言文学系教材

缅甸语
基础教程
IV

အခြေခံ
မြန်မာစာဖတ်စာ

汪大年 韩德英 姜永仁 计莲芳 编著

北京大学出版社

မာတိကာ

သင်ခန်းစာ ၁	ရောင်ပြန်ဟပ်သောစကားလုံးများ	1
သင်ခန်းစာ ၂	စကားစုံ	16
သင်ခန်းစာ ၃	မွေးရက်မြေ	31
သင်ခန်းစာ ၄	မိန့်ခွန်းများ	49
သင်ခန်းစာ ၅	အကျဉ်းတန်မလေး	67
သင်ခန်းစာ ၆	စာမေးပွဲအောင်ရခြင်းအကြောင်း	82
သင်ခန်းစာ ၇	မြန်မာ့့သိုင်းစိုင်း	101
သင်ခန်းစာ ၈	ဂုဏ်သိမ်း	118
သင်ခန်းစာ ၉	ကျန်းကျန်းဆေးရိုးဂုဏ်သိမ်း	136
သင်ခန်းစာ ၁၀	မနောလုံ့	155
သင်ခန်းစာ ၁၁	ကျန်စစ်သား	173
သင်ခန်းစာ ၁၂	ဖေါင်စီးယင်းရေငတ်သု	191
သင်ခန်းစာ ၁၃	ပညာသင်ခါမဂ္ဂဂုဏ်ဂုဏ်	211
သင်ခန်းစာ ၁၄	ဆင်အသုံးအနှုန်း	227
သင်ခန်းစာ ၁၅	ဘုရားဂုဏ် - ဘုရားဂုဏ်	245

သင်ခန်းစာ ၁ ရောင်ပြန်ဟပ်သောစကားလုံးများ

မြန်မာစကား ထွင်ပြောသုခ် စေတနာခံစား ချက်သဘော
ထား တို့ကို ပေပြုနိုင် သောစကား လုံး များ ရှိ ပေသည်။ အ
ကြောင်း အရတစ်ခုတည်း ကို ပြောဆိုရာ၌ လေယု လေသိမ်း နှင့်
သမာဓကစကား လုံး အလဲအလွယ်ဖြင့်လည်း စေတနာနှင်ခံစား ချက်
ကို ပေပြုလွင် အောင် ပြောဆိုနိုင် ပေသည်။

ထိုသို့ စေတနာနှင်သဘောထား တို့ကိုလိုက်၍ အသုံး ရွဲပြား သော
အဓိပ္ပါယ်တူအနွန်း ရွဲစကား လုံး များ သည်အခြား ဘာသာများ ထွင်
ရှိ သော်ငြား လည်း မြန်မာဘာသာမှာ ကဲ့သို့ကြွယ်ဝခြင်း မရှိ ပေ။
ထို့ပြင် စကား လုံး ဖြင့်သာမဟုတ်ပဲ ပစ္စည်းစကား လုံး ဟု ခေပြီ သော
အဖြည့်စကား လုံး မျိုး ဖြင့်လည်း စေတနာနှင်ခံစား ချက်ခံယူချက်
တို့ကို ပေပြုလွင် စေနိုင်သည်မှာ မြန်မာဘာသာအထွက်ထူး ခြား ချက်
ဖြစ်ပါသည်။

ရှေး ဦး စွာစကား လုံး များ အကြောင်း ကိုတင်ပြလို ပေသည်။
မိန်းကလေး တစ်ယောက်သည်လမ်း ပေပြုထွင်မတော်တဆ ချော်၍
လဲသည်ဆိုပါစို့။ မြင်လိုက်ရ သော မေဝင်ကက - * သူ့ခမျာနာသွား
မှာပဲ * ဟုမှတ်ချက်ချ၍ မြင်လိုက်ရ သောအခြား သူ မေဝင်ခက -
* ကောင်မတော့အံ့သွား ပြီ * ဟုဘန်း စကား နှင့်မှတ်ချက်ချ
ပေသည်။

ဤထွင်မှတ်ချက်ချသုနှစ်ဦး ခံခံယူချက်နှင့် စေတနာကိုသတိပြုမိ
နိုင် ပေသည်။

မောင်ကသစ်မိန်းကလေးကိုစာနာသနားစိတ်ရှိကြောင်း
သူ့စကားများကဖော်ပြနေပေသည်။ *ခင်ဗျာ*ဟုသောစကား
လုံး၊ *နာသွားမှာပဲ*ဟုသောစကားလုံးများသစ်မိန်းက
လေးနာသွားကြောင်းသာမန်ပြောဆိုခြင်းမဟုတ်ပဲပြင်နာမှု
ကိုဖော်ပြပြောဆိုပေသည်။

မောင်ခမမူမိန်းကလေးချော်လဲသစ်ကိုမြင်ရ၍ဝမ်းသာ
ကျေနပ်သည်။ မိန်းကလေးအပေါ်မလိုမုန်းထားရှိသည်ကိုသူ့စ
ကားထွင်ဖော်ပြနေပေသည်။ *ကောင်မ*ဟုခေါ်ခြင်းနှင့်
နာကျင်ရသည်ကိုပင်*အိသွားပြီ*ဟုမလိုမလားဆိုစကားဖြင့်ခနဲ
ထားခြင်းတို့မှာမောင်ခ၏နှလုံးပုပ်မှုကိုသိသာစေပေသည်။

*သတင်းစာများသစ်သမိုင်းကိုပြောနေကြသည်*ဆိုသကဲ့သို့
စကားလုံးများသစ်ပြောသု၏စေတနာကိုဖော်ပြနေကြသည်
ဟုဆိုနိုင်ပေသည်။ စကားသစ်အပိုပိုအနက်ကိုသာမကပြောသု၏
အထွင်းစိတ်သန္တာန်ရှိစေတနာသဘောထားကိုလည်းဖော်ပြနိုင်
ပေသည်။

- *ဦးကျော်ဆုံးရှာပြီ*
- *ဦးကျော်ကိစ္စချောသွားပြီ*
- *ဦးကျော်စွဲသွားပြီ*

ဤစကားလုံးများကိုကြည့်လျှင်ပထမစကားသည်ဦးကျော်အ
ပေါ်ထွင်မေတ္တာကရုဏာထားကြကြောင်း၊ ကွယ်လွန်၍နှမြော
တသကြောင်းအရိပ်အရောင်ပြပေသည်။ ဒုတိယနှင့်တတိယစကား
တို့မှာကားဦးကျော်အပေါ်ထွင်မေတ္တာမရှိ၊ ဦးကျော်ကွယ်လွန်
သွားခြင်းသည်ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သောကိစ္စအဖြစ်သဘောထား
ကြောင်း၊ ဦးကျော်သေဆုံးခြင်းကိုလိုလိုလားလားအားရဝမ်း

သင်္ဘောကြောင့် ပေ၇လွင် နေ ပေသည်။

စကား လုံး အချို့သည်အတွင်း စိတ်ကိုအမှတ်မထင် ရေငါင်ပြန်တင် စေ ပေသည်။ တခါတရံတွင် ပြောသကဲ့ ပြောသကဲ့အတွင်းသတိမထား မိ စေကာမူ သူ၏ ခံယူသော အာထာ: ချက်ကို ချိတ်စား ပြုသော စကား လုံး များ က ရွေး ချယ်ပြီး သား ဖြစ်ကာ အလိုက်သင့်လွှတ်ထွက်လာတတ်ကြ ပေ သည်။ သတိပြု ရွေး ချယ်၍ ပြောရန် မလို အောင် ပင် ဂြိုတတ် ပေသည်။

- * ကျွန်တော် မသိပါခင် ဗျာ *
- * ဘယ်ကလာ သိရမှ ဘဲလဲ *
- * သိနိုင် ပေါင် ဗျာ *
- * ကျွန်တော် ကဘာ လို့ သိရမှ ဘဲလဲ *
- * မသိဘူး *

ဤ စကား လုံး များ သည် အဓိပ္ပါယ်အရင်း စစ်လျင် အတုတူ ချဉ်း ပင် ဖြစ် ပေသည်။ ယဉ် ကျေး ဖော် ရွှေစွာ ပြောဆိုခြင်း နှင့် မေး သူကို မလေး မစား မခြေမငံသော အာထာ: ပုံချင်း သာဏ္ဍာခြား ပေ သည်။

မေး သူကို ပင် မသိမဆိုင် မေး ရ ကောင်း လား ဟု ဖယ်ခါထုတ် သော သဘော၊ သိဖို့ တာဝန် မှာ မိမိအလုပ် မဟုတ် ကြောင်း ခါး ခါး သီး သီး ငြင်း ပယ်လို သော သဘော၊ မပတ်သက် မှန်း သိလျက် မေး သည် ကို အပြစ် တင်လို သော သဘော၊ အဖက်လုပ်၍ ဖြေကြား မ နေလို သော သဘော စသည့် သဘော များ ကို ပြော စကား အလိုက် ဖော်ပြ နေ ပေ သည်။

- * ဖြစ်မှ ဖြစ်ရ လေ့ ရှင်၊ ကံဆိုး လိုက်တာ *
- * အဲဒီလို ဖြစ်မှ ကောင်း တယ်၊ ဖြစ်တာ တောင် နည်း သေး တယ် *
- * ဖြစ် တော့မှ ဝေါ့၊ ထင်သား ဝဲ *

တစုံတယောက်စီစိတ်မချမ်း၊ မြေဖွယ်သတင်း ကိုကြား ရသော
အခါအမျိုးသမီးသုံး ယောက်ကတမျိုး စီမှတ်ချက်ချသည်ဆိုပါစို့။

ပထမပြောသူသည်အဖြစ်သို့ ကြည့်ကုန်သနား ကြောင်း၊ မဖြစ်
စေလိုကြောင်း မော်ပြောပေသည်။ ဒုတိယပြောသူသည်ထိုသို့ဖြစ်ရ
သည်ကိုကရုဏာဒေါသကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အာဇာတကြောင့်ဖြစ်စေ
ကျေနပ်အား ရကြောင်း မော်ပြောပေသည်။ တတိယပြောသူကမူ၎်
သို့ဖြစ်မည်ကိုကြိုတင် မျှော်လင့်ထား ကြောင်း၊ ၎်သို့ဖြစ်ရသူအပေါ်
အပြစ်တင်လိုသောဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် မော်ပြောပေသည်။

၎်သို့အား ဖြင့်စကား ထဲကပြောသူ၏ဘေးအန္တရာယ်အတိအကျ
ပေးသည် (ဝါ) အတွင်း မနေဘဲ ရောင့်ပြန်ထင်တတ်ပေသည်။

စကား ပုံ

နှုတ်ချီလျင်ပွင့်လမ်း၊ လျှာကြမ်းလျင်လှမုန်း

甜言能成事，恶语招人嫌。

ဝေါဟာရ

ရောင့်ပြန်တတ် (က)	အမိမြှုပ်တူအညွန်း ကွဲစကား လုံး
反映、反射	(စု) 同义而用法不同的词
ခံစားချက် (န) 感受	အညွန်း (န) 指示、说明、用法
လေယုလေသိမ်း (န)	ပုပ် (နဝ) 恶意的、腐烂的
声调、语气	ပမ္မည်း စကားလုံး (န) 助词
အလဲအလှယ် (န) 变换、更换	မလိုမုန်းထား (ကဝ) 仇恨、
လိုက် (က) 与……相一致	仇恨在心、厌恶地

မလိုမလား (ကဝ) 不喜欢	ဖယ်ခါထုတ်(က) 排除、拒之门外
ခနဲ(က) 讽刺、嘲笑	ပြော(က)(引伸) 让人知道
နှလုံး (န) 心、心脏、心地	အတွင်း သဘာဝ်(န) 内心世界
ဖြူဝ(ကဝ) 富有、丰富	တယ(က) 怀念、渴望
သိသာ(က) 显而易见、	အရိပ်အရောင်(န) 苗头、样子
	明显
အနက်(န) 意思、含义	လိုလိုလားလား(ကဝ) 渴望地
ကိစ္စချော(က) 完蛋、死	အမှတ်မထင်(ကဝ) 无意间、偶然
ဖြူ(က) 死(俚语)	ကိုယ်စားပြု(က) 代表
အဖြည့်စကားလုံး(န) 补充词	ရွေးချယ်(က) 选择
အိ(က) 腻、“舒坦”	အလိုက်သင့်(ကဝ) 自然而然地
ထူးခြားချက်(န) 特点	ဖော်ရွေစွာ(ကဝ) 和蔼地、
တင်ပြ(က) 呈、提出	热情地
မှတ်ချက်ချ(က) 断言、评论	မလှေ့မငံ(ကဝ) 无礼、不敬
ကောင်မ(န) (女性平辈或	ခါးခါးသီးသီး(ကဝ) 无情地、粗野地
熟人之间的呼语) 丫头	
ဘန်းစကား(န) 俚语	ကရုဏာဒေါသ(န) 愤怒
သတိပြု(က) 注意	နှလုံးပုဂံ(နဝ) 心术不正、恶毒
စာနာ(က) 同情、怜悯	အာသာတ(န) 成见、怨恨
ဖြင်နာ(က) 怜爱	ဇာတိ(န) 本性
မဆီမဆိုင်(ကဝ) 无关	မနော(န) 心
ပြင်းပယ်(က) 拒绝	ချမ်းမြေ့(နဝ) 幸福、愉快
အဖက်လှုပ်(က) 理睬	မျှော်လင့်(က) 希望

ရှင်းပြချက်

၁။ ။ ရာ၌ (书) 状语助词, 用在动词之后, 表示 “在……过程中”, 用法同 ရာမှာ၊ ရာတွင်၊ ရာဝယ် ၊
ဥပမာ -

- မုန့်လုပ်ရာ၌လည်း အမေကြီး ပါရသေးသည်။

- စာကြည့်တိုက်သွား ရာ၌ရဲဘော်ဝင်းနှင့်တွေ့လေသည်။

၂။ ။ ယော်ငြားလည်း (书) 连词, 用在复句的前一分句动词、形容词后, 表示前后分句意思的转折, 相当于汉语 “虽然……但是……”、“然而”、“却”等等。 同 ယော်လည်း, 口语讲 ပေမဲ့၊ ပေတဲ့ ၊ ပေမင် ၊ 例如:

- အခြား တာယာများ တွင်ရှိ ယော်ငြားလည်း မြန်မာ
တာယာမှာကဲ့သို့ကြွယ်ဝခြင်း မရှိပေ။

- ပထမပွဲတွင်ရှုံး ယော်ငြားလည်း ဒုတိယပွဲတွင်နိုင်လိုက်
သည်။

- တွေ့ချင် ယော်ငြားလည်း မတွေ့ရ။

၃။ ။ ဘန်းစကား၊ ဘန်းစကား ဆိုသည်မှာ ခေတ်ကာလအလျောက်
၎င်း၌ဖြစ်စေ၊ တင်စား၍ဖြစ်စေ၊ အကြောင်း စွဲ၍ဖြစ်စေ
အသစ်ဖြည့်သွင်း တီထွင် ပြောဆိုသုံးနှုန်း သောစကားလုံး ဖြစ်
၏။

ဥပမာ -

အီ - အလွန်ကောင်း မှန်သောအထွေကိုခံစားရသည်။

ဘဲ - ယောက်ျားလေး

ကိစ္စချော - ကွယ်လွန်သွားသည်။

နာနတ်သီး - လက်ပစ်ခဲ:

မိုက် - အလွန်ချောသည်။ လှပသည်။

၄။ ။ ကြိယာထွဲသုံးခြင်း:

မြန်မာစာထွင်အနက်အဓိပ္ပါယ်တစ်ခုကိုပို၍စုံစုံလင်လင်ဖော်ပြနိုင်ရန်ကြိယာ၂လုံး သို့မဟုတ်နှစ်လုံး မကထွဲသုံးလေ့ရှိ၏။ ဥပမာအထက်ပါရှင်: ပြုချက်၂၅ * ဖြည့်သွင်း တီထွင် ပြောဆိုသုံး နှုန်း * ဟုသောစကားလုံးများကို ဝါကျကြိယာတစ်ခုအဖြစ်ဖြင့်အသုံးပြုလျက်ရှိ၏။ သို့သော်ထိုစကားလုံးများ၏အဓိပ္ပါယ်မှတစ်ခုတည်းသာမဟုတ်။ အမျိုးမျိုးပူးပေါင်းပါရှိပါ၏။ ဤသည်မြန်မာစာထွဲခြားချက်တစ်ခုပင်တည်း။

ဥပမာ -

မိန်းကလေးကိုစာနာသနားစိတ်ရှိကြောင်း....

- ကြင်နာမှုကိုဖော်ပြပြောဆိုပေသည်။

၅။ ။ စေတနာနှင့်သဘောထားကိုလိုက်၍အသုံးပြုခြင်း....

此句中的“လိုက်”是动词。意为“跟着...相一致”、“根据...”。

又如:

- အခန်းအနည်းအများကိုလိုက်၍ဆိပ်လခပေးရသည်။

၆။ ။ သို့ပါစို့/သို့ကြပါစို့။ 插入语，用在句子后面或句子前面，意为“举个例子说吧”、“比如说吧”。

- မိန်းကလေးတစ်ယောက်သည်လမ်းပေါ်ထွင်မတော်တ

တံ့အချော၍လှည့်သို့ပါစို့။

- အမျိုးသမီးသုံးယောက်ကတစ်မျိုးစီမှတ်ချက်ချသည်ဆိုပါစို့။

- သို့ဖြ ပါစို့- ဒီ နေ့ ရာ မှာ လူ ငါး ယောက် လို နေတယ်။ ဘယ်လို လုပ် ပါ့မလဲ။

၇။ ။ ဣ ဣ ယာ * ဣ * သည် အစိ ပြယ် အမျိုး မျိုး ရှိသည်။

၁။ ။ တခြား : စီဖြ စ် သွား သည်။

- လူ ချင်း ဣ သွား သည်။

- သ ဘော ချင်း မ ဣ ဘူး ။

- အစိ ပြယ် တု အညွန်း : ဣ စကား လုံး

၂။ ။ ထက်ခြမ်း : သော်လည်း : ကောင်း ၊ အစိတ်စိတ် သော်လည်း

ကောင်း ဖြစ် သွား သည်။

- ဖန်းကန် ဣ သွား သည်။

- မှန် ဣ သွား သည်။

၈။ ။ ပြော ဣ ဣ ယာ * ပြော * သည် အနက် အစိ ပြယ် ၂ မျိုး ရှိ၏။

၁။ ။ နှုတ်ဖြ င် ထုတ် စေ T ဖြစ် သို့ သည်။ စကား : ဖြ င် သီ စေ သည်။

- ဘာ ပြော သလဲ။

- သူ ဘယ် သူ မှန်း မ သိ ဘူး ဟု ပြော သ်။

၂။ ။ နည်း : တစ် ခု ခု ဖြ င် သီ စေ သည်။

- သတင်း : စာ များ သည် သ ခိုင်း ကို ပြော နေ သည်။

- ဆွေ မျိုး ဖြစ် ဣ ဘင်း သွေး က ပြော သည်။

၉။ ။ ပေါင် 谓語助詞，一種否定句語尾。

- သိ ပေါင် = မ သိ ပေါင် = မ သိ ဘူး

- သိ နိုင် ပေါင် ဟု။

- ဒါ ငါ နဲ့ မ သိ င် ပေါင်။

၁၀။ ။ ခင်း : 用在名詞、代詞后，構成狀語詞組。意為“……之間”

၉၀၀၁-

- သူတို့ချင်း သဘောတူယင်ပြီး တာဘဲ။

- လူချင်း မရွေးပေမဲ့စာတော့မကြာခဏဆက်သွယ်ကြတယ်။

- ကျနော်တို့ချင်း အဖြင့်ြင်း ခုံကြတယ်။

၁၁။ ။ ရကောင်းလား 语气助词，用在动词后。在叙述一种责怪、斥责的语气时用。有时自责时也用。

ဥပမာ-

- မေး သူကိုမဆီမဆိုင် မေး ရကောင်းလား ဟုဖယ်ခါထုတ်
သောသဘော

- စာမရေး ရကောင်းလား လို့ကိုဝင်း မောင်ကစိတ်ဆိုး
ပါလိမ့်မယ်။

- အချိန်မီမလာရကောင်းလား လို့အပြစ်မတင်ပါနဲ့။

၁၂။ ။ ခဲ 助词，用在动词、形容词后，常与နေ连用，表示“正在……”的意思。

ဥပမာ-

- သူပြင်သစ်စာသင်နေဆဲဖြစ်သည်။

- ဆောက်ခဲဆောက်လှူ့သောအဆောက်အဦများ

- ကိုသောင်း စိတ်ပါလက်ပါပြောနေဆဲကိုလှ ရောက်လာလေ
သည်။

၁၃။ ။ လှက် (书) 连接词，用于复句中第一分句的动词或形容词后，表示转折。常以 ပါလှက်၊ လှက်နှင့်၊ လှက်သားနှင့် 等形式出现。口语体中用 ရက်၊ ရက်နဲ့ 。

相当于汉语“明明……但……”。 ဥပမာ-

- သိလှက်နဲ့ မေးသည်။

- နီးလှက်နဲ့ ဝေး။

- သုသတ်ကြား လက်နှင်မကြား ယောင်ဆောင်သည့်။

如果用在否定句中，则一般用 တ်လတ် ၊

例如：

- ဘာမှန်းမှန်း မလည်ဘဲလက်ဆရာလာလှုပ်သည့်။ ရယ်စရာမ
ကောင်းလော ။

လေ့ကျင့်ခန်း

၁။ အောက်ပါမေးခွန်းများကိုဖြေပါ။

၁။ မိန်းကလေးတစ်ယောက်လမ်းပေါ်မှာမတော်တဆချော်
လဲသွားတာကိုမြင်ရတော့ သူ့ခမျာနာသွားမှာဘဲ *လို့ပြော
ယင်ပြောသူရဲ့ဘယ်လိုသဘောထားမျိုးကိုဖော်ပြနိုင်သလဲ။

၂။ *ကောင်မတော့အိသွားပြီ *လို့ပြောယင်ကော။

၃။ *ဦးကျော်ဆုံးရှုံးပြီ * ဦးကျော်ကိစ္စဆော့သွားပြီ *၊ *ဦး
ကျော်ကိစ္စသွားပြီ * ဆိုတဲ့စကားဆုံးခွန်းဟာဘာကွာသလဲ။

၄။ *ကွန်တော်မယ်ပါခင်ဗျား *၊ *ဘယ်ကလေးသိရမှာလဲ *၊ *သိ
နိုင်ပေါင်ဗျား *၊ *ကွန်တော်ကဘာလို့သိရမှာလဲ *၊ *မသိဘူး *
ဆိုတဲ့စကား ၅ ခွန်းရဲ့ကွဲပြားခြားနားချက်များကိုဖြေ
ပြပါ။

၅။ တစ်စုံတစ်ယောက်ရဲ့စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်သတင်းကိုကြားရတဲ့
အခါမှာအမျိုးသမီးဆုံးယောင်က *ဖြစ်မှန်ဖြစ်ရလေရှင် *
*ကံဆိုးလိုက်တာ *၊ *အဲဒီလိုဖြစ်မှကောင်းတယ်၊ ဖြစ်တာ
တောင်နည်းသေးတယ် *၊ *ဖြစ်တော့မှပေါ့၊ ဆင်
သားပဲ * လို့တစ်မျိုးစီမှတ်ချက်ချတယ်။ အဲဒီမှတ်ချက်တွေကိုခွဲ

စိတ်ပြစမ်း ပါ။

၆။ ပြောသုရဲ့အထွင်း မနေဘဲကို ရေငါင်ပြန်ဟပ်တဲ့စကား လုံး
များ ကိုသိသလောက် ပြောပြပါ။

၂။ အောက်ပါဝါကျများ ကိုတရုတ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ရုံး မှာအလုပ်လုပ်ရတာထက်ကလေး ထိန်း ရတာကပိုပင်
ပန်း တယ်။

၂။ စီးပွား ရေး စနစ်ချင်း ၊ လူမှု ရေးစနစ်ချင်း ၊ နိုင်ငံ
ရေး စနစ်ချင်း မည်သို့ပင်ကွဲပြား ခြားနား စေကာမူကမ္ဘာ
နိုင်ငံအား လုံး နှင့်ချစ်ကြည်ရင်း နှီး ပွဲများ ရရှိအောင်
မြန်မာနိုင်ငံကကြိုး ပမ်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

၃။ ကွ-ကွာ-ကွဲ-ကွယ်တို့သည်မြန်မာစကား မဟုတ်တန်ရာဟုစဉ်း
စား ဖဲသည်။ မည်သည့်စကား ဖြစ်နိုင်အံ့ဟုရှာ ဖွေရာမှန်ဘာ
သာထင်ပင် ဆွေပြန်သည်။

၄။ ကျွန်တော်အိမ်ကိုသူတို့အလည်လာသည်သာမကထမင်း လည်း စား
ကြသည်။

၅။ အိမ်သို့ပြန်ရန် မေ့တတ်ကတား မြစ် သော်လည်း မေ့တတ်မြင်
သည်ခင်စောစောကပင်ပြန်လာသည်။

၆။ သူ၏အနီး မှာကိုယ်ခန္ဓာအား ကျင်း သူဖြစ်၍ကိုယ်ပိုင်လယ်အား
လုံး ကိုတစ်ရက်တည်း နှင့်အပြီး စိုက်နိုင်သည်။

၇။ မေ့တတ်သောအခါ သည်စက်တင်ဘာလ (၁၃) ရက်နေ့ ကျောင်း
ပြန်ဖွင့်သည်ကိုသိလျက် ကျောင်း သို့အချိန်မီ ရောက်မလာချေ။

၈။ သူတို့အချင်း ချင်း သည်တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်သိပါလျက်
နှုတ်မဆက်ခဲ့ကြပါ။

၉။ မလေ့ထုံး စံချင်း တူသော်ငြား လည်း လူမျိုး တစ်မျိုး တည်း ယ်

မဟုတ် ပေ။

၁၀။ မည်သို့ပင် တောင်း ပန် သော်ငြား လည်း မိဘက ခွင့်မပြု
ချေ။

၃။ ။ အောက်ပါကွက်လပ် များ ထွင်သင့်လျော် သော စကား လုံး ဖြင့်
ဖြည့်သွင်း ပြီး တရုတ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုပါ။

၁။ ထို့ပြင် စကား လုံး ဖြင့်သာမဟုတ်ပဲ ပစ္စည်း စကား လုံး ဟု
ခေ၀ သောအဖြစ်စကား လုံး မျိုး ဖြင့်လည်း စေတနာ နှင့်
ခံစား ချက်ခံယူချက်တို့ကို ပေ၀လွင် နေ နိုင်သည် — မြန်မာ
ဘာသာ — ထူး ခြား ချက်ဖြစ်သည်။

၂။ * ခမ္မာ * — စကား လုံး * နာသွား မှာပဲ * —
စကား လုံး များ သည် — ပြောဆိုခြင်း မဟုတ်ပဲ ကြင်နာမှု
ကို ဖေ၀ပြု ပြောဆို ပေသည်။

၃။ မောင်ခကမုမိန်း ကလေး ချော်လဲသည် — မြင်ရ၍ ဝမ်း
သာ ကျေနပ်သည်။ မိန်း ကလေး — မလိုမုန်း ထား ဂြိသည်
တို့ကိုသူ့စကား ထွင် ဖေ၀ပြု နေ ပေသည်။

၄။ ဒုတိယနှင့်တတိယစကား တို့မှာကား ဦး ကျော်အပေ၀ထွင်
မေတ္တာမရှိ၊ ဦး ကျော်ကွယ်လွန်သွား ခြင်း သည်ဖြစ် —
ဖြစ် — သောကီစွ — သဘောထား ကြောင်း ၊ ဦး ကျော်
သေဆုံး ခြင်း ကိုလိုလိုလား လား အား ရဝမ်း သာဂြိ ကြောင်း
ပေ၀လွင် နေ ပေသည်။

၅။ တခါတရံထွင် ပြောသက ပြော — ခကထွင်သတိမထား မိ —
— သူ၏ခံယူသဘောထား ချက်ကိုကိုယ်စား ပြု သော စကား လုံး
များ က ရွေး ချယ်ပြီး သား ဖြစ်ကာ အလိုက်သင့်လွှတ်ထွက်လာ
တတ်ကြ ပေသည်။

၄။ အောက်ပါစကား လုံး များ နှင့်အနက်တူ သော သို့မဟုတ်နီး စပ်
သော စကား လုံး များ ရေး ပြပါ။

ကွဲပြား —	စိတ် —
စာနာ —	ပျော်ရွှင် —
ခနဲ —	ပတ်သက် —
သေဆုံး —	သာမန် —

၅။ အောက်ပါအ ရေး စကား များ ကိုအ ပြောစကား အဖြစ်သို့ပြင်
ရေး ပါ။

၁။ ကောင်မဟု ခေTခြင်း နှင့်နာကျင်ရသော်ပင် *အိသွား ပြီး*
ဟုမလိုမလား သို့စကား ဖြင့်ခနဲထား ခြင်း တို့မှာ မောင်ခင်
နှလုံး ပုဂံမှုကိုသိသာ စေသည်။

၂။ ဤစကား လုံး များ သည်အဓိပ္ပါယ်အရင်း စစ်လျှင်အတူတူချင်း
ပင်ဖြစ် ပေသည်။

၃။ မေး သူကိုပင်မဆီမဆိုင် မေး ရ ကောင်း လား ဟုဖယ်ခါထုတ်
သောသဘော၊ သိဖို့တဝန်မှာ ဝီဇီအလုပ်မဟုတ် ကြောင်း ခါး
ခါး သီး သီး ငြင်း ပယ်လို သောသဘော၊ မပတ်သက်မှန်း သိလျက်
မေး သည်ဟုအပြစ်တင်လို သောသဘော၊ အဖက်လှုပ်၍ ဖြေကြား
မနေလို သောသဘော စသည့်သဘောများ ကို ပြောစကား အ
လိုက်ဖေTပြ နေ ပေသည်။

၄။ တတိယ ပြောသုက မှု၍သို့ဖြစ် မည်ကိုကြိုတင် မျှော်လင့်ထား ကြောင်း
၍သို့ဖြစ် ရသအပေTအပြစ်တင်လို သောသဘော ရှိ ကောင်း
ဖေTပြ ပေသည်။

၆။ အောက်ပါဝါကျ များ ကိုမြန် မာဘာသာ သို့ပြန်ဆိုပါ။

①晚上十点我到家的时候，他还正在汽车上呢！

- ②发展中国家人民正在努力使自己的国家现代化。
- ③由于长年日以继夜地工作，他的头发已经开始变白了。
- ④虽然今年自然灾害多，但由于各方面的支持，加上广大农民的努力，我国农业还是获得了大丰收。
- ⑤相互关系中出现问题，要由有关各方共同协商解决。
- ⑥中缅两国政府就两国的经济合作问题进行了会谈。
- ⑦为什么不早些来帮助我呢？我嘴上没说，心里责备道。
- ⑧为什么你不给我写信告诉我你的学习和生活情况呢？
- ⑨说话的语调可以反映说话人的态度。
- ⑩我严词拒绝了他的要求。
- ⑪我代表我们班全体同学，对您的到来表示热烈欢迎。
- ⑫我希望将来能用我学过的知识为中缅友谊作出贡献。
- ⑬他说话和气，关心同志，大家都很喜欢他。
- ⑭同志之间要有同情心。
- ⑮昨天在电影院，我听到了一个令人兴奋的消息。
- ⑯他明知有困难但仍然去了。
- ⑰昨天明明放在桌子上的，现在怎么又不见了呢？
- ⑱他没有完成作业，却反而说我为什么未完成作业？
- ⑲发展中国家之间必须互相团结。
- ⑳人们常说眼睛是心灵的窗口。

၇။ အဘက်ဝါစေား လုံး မှား ဖြင့် ဝါကျ ဖွဲ့ပါ။

သေ၍ ငြား လည်း ၊ ရာ၌ ၊ ရင်း

ရ စောင်း လား ၊ စောောမှ ၊ လျက်

အပိုဇတ်စာ

ပေါင်း စဉ်း နာမ်

မူရင်း ဖြစ်သော နာမ်အချင်း ချင်း ကို၎င်း ၊ နာမ်နှင့်ကြိယာ ကို၎င်း ပေါင်း စပ်သောအား ဖြင့်ရရှိလာ သော နာမ်သည် ပေါင်း စဉ်း နာမ်မည်၏။ ပေါင်း စဉ်း နာမ်ကို ဝါကျသို့သွင်း ၍ သုံး စွဲရာ၌ နာမ်ရိုး ရိုး နှင့်အလား တူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သုံး စွဲသောအား ဖြင့် နာမ်ရိုး ရိုး ကိုသုံး သည်ထက်အဓိပ္ပာယ် ပိုမိုတိကျပြည့်စုံလာသည်။

ကြိယာ

ဖြစ်ခြင်း ၊ ရှိခြင်း နှင့်လူတို့ရအာ န်တို့၏ပြုမူလျှင်၎င်း ၊ ဆောင်ရွက်မှုကိုကြိယာဟု ခေါ်၏။ ကြိယာသည် ဝါကျတစ်ခုတွင်အရေး အကြီးဆုံး အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်၍ မြန်မာ ဝါကျတွင်ကြိယာ ဝိုက်ကို ဝါကျ နောက်ဆုံးမှ ထား၍ ရေးရသည်။

ကြိယာ ထောက်

ကြိယာပြည့်၊ သို့မဟုတ်သီးခြား ကြိယာတစ်ခု၏ နောက်၌ ဆက်တည်၍ ထိုကြိယာပြည့်၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုကူညီ ထောက်ပံ့သော ကြိယာကို ကြိယာ ထောက်ဟု ခေါ်၏။ အချို့ကြိယာ ထောက်များ သည် မူလက ကြိယာ ပုဒ်များ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ကြိယာ ထောက်ဖြစ်သော အချို့ကြိယာပြည့်တွင် ဖွဲ့စည်း နေ၍ ပစ္စည်း များ ဟုမှတ်ယူရလေသည်။

- ပေါင်း စဉ်း နာမ် 合成 名词 အလား တူ 相同
- ပေါင်း စပ် 结合 ပစ္စည်း 后缀、助词
- မည် 称作……